

ด่วนมาก

ที่ พณ ๐๓๐๗/๑๕๐๕

สวด ๑/๑๐๒

กระทรวงพาณิชย์

๒๖ เม.ย. ๕๖

๔๔/๑๐๐ ถ.นนทบุรี ๑

๑๕.๔๕

อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๖

เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง การยุติบริจาคข้าวให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๖๖๗๔ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๖๖๗๔ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
๒. สรุปผลการประชุมการจัดการข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการยุติบริจาคข้าวให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบข้อกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการให้บริจาคข้าวสารปริมาณ ๒๐,๐๐๐ ตัน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากเหตุแผ่นดินไหวในสาธารณรัฐเฮติ และมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์พิจารณาดำเนินการจัดส่งข้าวไปยังสาธารณรัฐเฮติ

๑.๒ กระทรวงพาณิชย์โดยองค์การคลังสินค้า (อคส.) ได้ดำเนินการส่งมอบข้าวสารให้สาธารณรัฐเฮติแล้วทั้งสิ้นจำนวน ๑๘,๔๐๐.๖๑ ตัน เป็นชนิดข้าวขาว ๕% ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ และข้าวขาว ๒๕% ปีการผลิต ๒๕๔๘/๔๙ โดยทยอยส่งมอบตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ - มีนาคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ค่าขนส่งและค่าดำเนินการที่เกี่ยวข้องส่วนหนึ่งจ่ายโดยรัฐบาลไทยและส่วนหนึ่งมาจากเงินบริจาคจากภาครัฐและภาคเอกชนที่ WFP จัดสรรให้ ซึ่งยังคงเหลือข้าวสารที่ต้องส่งมอบอีกจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน เนื่องจาก WFP ยังไม่สามารถหาผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งข้าวบริจาคและค่าดำเนินการที่เกี่ยวข้องได้

๑.๓ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ กระทรวงการต่างประเทศได้ประสาน WFP และได้รับแจ้งว่า การดำเนินการให้ความช่วยเหลือสาธารณรัฐเฮติไม่ได้จัดอยู่ในภาวะฉุกเฉินแล้ว ประกอบกับยังมีอาหารจากประเทศอื่นที่ประสงค์จะบริจาค ซึ่งยังรอ WFP จัดสรรค่าขนส่งให้อีกจำนวนมาก ข้าวของไทยซึ่งเหลือเป็นปริมาณไม่มากนักจึงไม่ได้เป็นรายการที่ WFP ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ทั้งนี้ หากไทยยังคงประสงค์ที่จะบริจาคข้าวจำนวนดังกล่าว WFP ได้เสนอแนะทางเลือกให้ไทยพิจารณาดำเนินการโดย

(๑) นำข้าวจำนวนดังกล่าวจำหน่ายในท้องตลาด และนำเงินที่ได้รับมาบริจาคให้ WFP เพื่อนำไปให้ความช่วยเหลือสาธารณรัฐเฮติ

(๒) บริจาคข้าวจำนวนดังกล่าวให้กับประเทศอื่นที่มีความต้องการแทนผ่าน WFP โดยไทยอาจให้ WFP พิจารณาประเทศผู้รับและผู้บริจาคค่าขนส่งตามความเหมาะสม

๑.๔ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ กระทรวงการต่างประเทศได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการจัดการข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน

๑.๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์นำเรื่องการจัดการข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ไปหารือในรายละเอียดกับกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการจำหน่ายข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือในท้องตลาดให้ถูกต้องและเป็นไปตามกฎ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ หากมีเหตุขัดข้องประการใดทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีมีมติให้ไทยบริจาคข้าวจำนวน ๒๐,๐๐๐ ตัน ให้สาธารณรัฐเฮติ แต่ขณะนี้การจัดส่งข้าวยังไม่ครบถ้วน เนื่องจาก WFP ไม่สามารถจัดหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งข้าวที่รัฐบาลไทยจะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ซึ่งที่ประชุมมีมติในหลักการให้ยุติการบริจาคข้าวให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวนดังกล่าว ในการนี้ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศ จึงได้นำเสนอเรื่องการยุติบริจาคข้าวให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน เข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. สำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์นำเรื่องการจัดการข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ไปหารือในรายละเอียดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุมหารือเกี่ยวกับการจัดการข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

(๑) ผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนกรมบัญชีกลางให้ความเห็นว่า ข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติอยู่ภายใต้โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ หากนำข้าวไปจำหน่าย

แล้วต้องส่งเงินคืนให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามเงื่อนไข ซึ่งหากนำไปให้ WFP เพื่อช่วยเหลือสาธารณรัฐเฮติจะขัดกับกฎระเบียบในทางปฏิบัติด้านการเงินการคลัง

(๒) ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ยุติการบริจาคข้าวให้สาธารณรัฐเฮติ ในส่วนที่เหลือจำนวนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ได้มอบหมายกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ไปประสานกับ WFP ว่าหากฝ่ายไทยจะยุติการบริจาคข้าวส่วนที่เหลือจะมีผลกระทบต่อสาธารณรัฐเฮติหรือไม่ อย่างไร และขอให้แจ้งผลการหารือดังกล่าวให้กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ทราบ เพื่อพิจารณา ดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป **รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒**

๓.๒ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งผลการหารือกับ WFP เรื่องยุติการบริจาคข้าวส่วนที่เหลือให้สาธารณรัฐเฮติ ดังนี้

(๑) สาธารณรัฐเฮติยังมีความต้องการข้าวอยู่ และข้าวไทยที่เก็บนาน ๔-๕ ปี ไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องคุณภาพ โดยข้าวทุกล็อตที่มีผู้บริจาคให้ WFP จะต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งไปยังประเทศเป้าหมาย ฉะนั้น ข้าวในส่วนที่เหลือซึ่งมีอายุ ๓-๔ ปี จึงไม่น่าจะมีข้อกังวลเรื่องการเสื่อมคุณภาพ

(๒) WFP รับทราบข้อจำกัดด้านกฎระเบียบของไทยในการจำหน่ายข้าวส่วนที่เหลือ จึงยินดีที่จะพยายามหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งข้าวดังกล่าวให้ไทยซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลามากกว่า ๔๕ วัน เนื่องจากขั้นตอนในการดำเนินการและการออกเอกสารที่เกี่ยวข้องต้องใช้เวลาอย่างน้อย ๒-๓ เดือน ดังนั้น จึงขอให้พิจารณาขยายเงื่อนไขในการจัดหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งจากเดิมภายใน ๔๕ วัน เป็นภายใน ๖ เดือน

๓.๓ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้มีหนังสือ ถึงกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ แจ้งว่า เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์เดิมของ ประเทศไทยที่ต้องการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศโดยการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ สาธารณรัฐเฮติ จึงเห็นควรไม่ขัดข้องที่จะดำเนินการตามข้อเสนอของ WFP กล่าวคือ ให้ WFP จัดหาผู้สนับสนุน ค่าขนส่งข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ให้รัฐบาลไทยไปแล้วเสร็จ ภายในสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตาม เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการส่งมอบข้าวส่วนที่เหลือ แล้ว WFP ยังไม่สามารถหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งให้ไทยได้ รัฐบาลไทยควรพิจารณายุติการส่งข้าวส่วนที่เหลือให้ สาธารณรัฐเฮติ โดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ จะนำเสนอเรื่องดังกล่าวเพื่อให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาต่อไป

๓.๔ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการ ต่างประเทศ ได้แจ้งให้ WFP ทราบข้อคิดเห็นของฝ่ายไทยในเรื่องดังกล่าวตามข้อ ๓.๓ และได้ประสาน ขอความร่วมมือ WFP ในการช่วยจัดหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งข้าวจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน รวมทั้งค่า ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนชาวเฮติตามเจตนารมณ์เดิมของรัฐบาลไทยให้ แล้วเสร็จภายในสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ กรมเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีหนังสือถึงกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ แจ้งว่า WFP ไม่สามารถจัดหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งข้าวที่รัฐบาลไทยจะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ตามกำหนดเวลาที่ฝ่ายไทยเสนอได้

๔. ข้อคิดเห็น

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์นำเรื่องการจัดการข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ไปหารือในรายละเอียดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการจำหน่ายข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือในท้องตลาดให้ถูกต้องและเป็นไปตามกฎ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นว่า ข้าวที่จะบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติอยู่ภายใต้โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ หากนำข้าวไปจำหน่ายแล้วต้องส่งเงินคืนให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามเงื่อนไข ไม่สามารถนำเงินไปให้ WFP เพื่อช่วยเหลือสาธารณรัฐเฮติได้ เนื่องจากจะขัดกับกฎระเบียบในทางปฏิบัติด้านการเงินการคลัง ดังนั้น ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ยุติการบริจาคข้าวให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวนดังกล่าว ประกอบกับที่ผ่านมารัฐบาลไทยได้ให้ความช่วยเหลือสาธารณรัฐเฮติมาอย่างดีแล้ว ทั้งนี้ การบริจาคข้าวเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สาธารณรัฐเฮติของรัฐบาลไทยได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และได้บริจาคข้าวไปแล้วจำนวน ๑๘,๔๐๐.๖๑ ตัน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีมนุษยธรรมอย่างดีและเหมาะสมกับฐานะที่ประเทศไทยเป็นผู้นำการส่งออกข้าวของโลก และขณะนี้สถานการณ์ในสาธารณรัฐเฮติไม่ได้จัดอยู่ในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้ง WFP ไม่สามารถจัดหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งข้าวบริจาคในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ให้ไทยได้ รัฐบาลไทยควรพิจารณายุติการส่งข้าวบริจาคในส่วนที่เหลือให้สาธารณรัฐเฮติ

๕. ข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วขอเรียนว่า ตามมติที่ประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เห็นชอบในหลักการให้ยุติการบริจาคข้าวให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๕๙๙.๓๙ ตัน ประกอบกับ WFP ไม่สามารถจัดหาผู้สนับสนุนค่าขนส่งข้าวในส่วนที่เหลือให้ไทยได้ในช่วงระยะเวลา ๖ เดือนที่ผ่านมา (ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๕ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติการยุติการส่งข้าวบริจาคให้สาธารณรัฐเฮติในส่วนที่เหลือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

โทร. ๐-๒๕๔๗-๕๑๓๓

โทรสาร ๐-๒๕๔๗-๔๘๒๑